

[Udenrigsministeren.]

punkter med hensyn til spørgsmålet om Østgrønlandsoverenskomstens fortsatte eksistensberettigelse. For en nøgtern og lidenskabsløs betragtning må det vist i dag fra alle sider kunne erkendes, at Østgrønlandsoverenskomsten er blevet til i en periode, som er forbi, under forudsætninger, der ikke mere består. Forhold som Haagerdomstolens afgørelse fra 1933 og grundloven af 1953, der gjorde Grønland til en integrerende del af det danske rige, bevirker, at baggrunden for Østgrønlandsoverenskomsten ikke længere er til stede.

Det er værd at fremhæve, at landsrådet også i sin udtalelse har haft spørgsmålet om Norges interesser for øje. I fuld erkendelse af betydningen af, at Danmark og dermed Grønland bevarer det gode forhold til Norge, fandt landsrådet imidlertid, at overenskomsten ville kunne ophæves uden at skade virkelige norske interesser. Ved en opsigelse af overenskomsten vil ikke blot den norske adgang til at drive jagt m. v. i land bortfalde ved overenskomstens ophør den 10. juli 1967. Fra samme tidspunkt vil tillige norsk fiskeri i farvande ud for det af overenskomsten omfattede kystafsnit være undergivet de for fiskeriterritoriet ved Grønland i almindelighed gældende bestemmelser. Fiskerigrænsen ved Grønland blev den 1. juni 1963 udvidet fra 3 til 12 sømil; samtidig blev der dog indført en overgangsordning for traditionelt udenlandsk, bl. a. norsk fiskeri, hvorefter fartøjer fra Norge og de øvrige af overgangsordningen omfattede lande fortsat vil kunne fiske i området 6-12 sømil indtil 31. maj 1973; for så vidt angår linefiskeri, vil dette kunne fortsættes helt ind til 3 sømil fra fiskeriterritoriets basislinjer, men i denne zone, 3-6 sømil, dog kun indtil 31. oktober 1968.

Den norske udenrigsminister har i stor-tinget fremhævet Norges interesser i adgangen til fiskeri og fangst i de østgrønlandske farvande, i sammenligning med hvilke han betegnede fangstretighederne i land som værende af forsvindende lille økonomisk betydning.

Regeringen må ud fra de grunde, som jeg har berørt, anse det for ønskeligt, at Danmark nu opsiger Østgrønlandsoverenskomsten, og den mener, at overenskomstens ophør, i al fald for så vidt angår selve Øst-

grønland, kan ske, uden at reelle norske interesser bliver ramt. For så vidt angår spørgsmålet om fiskeriet i de østgrønlandske farvande, finder regeringen, at norske ønsker om en særlig overgangsordning for tiden efter overenskomstens ophør fra dansk hold må kunne overvejes i en positiv ånd under behørigt hensyn til det grønlandske samfunds tarv.

For fuldstændighedens skyld bør det tilføjes, at overenskomstens opsigelse også vil få betydning i relation til Storbritannien og Frankrig, der ved notevekslinger med Danmark i 1925 fik tilsagn om en mestbegunstigelsesbehandling i Østgrønland for henholdsvis britiske og franske „statsborgere, selskaber og skibe“. Det er ikke regeringens hensigt, at disse aftaler skal opsiges, men da de rettigheder, de hjemler, er afledt, vil Østgrønlandsoverenskomstens ophør selvsagt også få betydning for disse landes borgere, der ikke kan nyde større rettigheder end nordmændene, men nok de samme.

Ser man tilbage på de år, da begrebet „Østgrønland“ betegnede et anliggende, der indtog en dominerende plads i det dansk-norske forhold, og som i store dele af den danske og norske offentlighed blev fulgt med en levende interesse, der i visse kredse antog en lidenskabelig karakter, må man glæde sig over, at røret omkring Østgrønland, omend det gik som en kølig, men karsk blæst gennem det dansk-norske forhold, hverken udviklede sig til en ødelæggende orkan eller efterlod en grå og gusten luft de to lande imellem. Takket være besindighed og gensidig respekt og samhørighedsfølelse i den altovervejende del af de to landes befolkninger fik spørgsmålet om Østgrønland ikke lov til at blive nogen hindring for de dansk-norske forbindelsers gode og sunde vækst i det nordiske samarbejdes interesse.

Regeringen lægger stor vægt på at bevare og styrke de nære og mangeartede bånd mellem Danmark og Norge.

Når udviklingen har medført, at overenskomsten om Østgrønland nu naturligt må bortfalde, vil man derfor fra dansk side være indstillet på at gå ind i de drøftelser, som formentlig skal føres med Norge, med åbent sind i den hensigt at få tilvejebragt en overgangsordning til afløsning af overenskom-